	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros objektų ir įrenginių įrengimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 1 iš 5

12 priedas

**INSPEKTA, UAB, SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA
ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA**

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kuri yra suderina su Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Veiklos sritis	Energetikos darbuotojų kategorija	Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės	Elektros įrenginių parametrai
Elektros objektų ir įrenginių įrengimas	Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už elektros įrenginių įrengimo organizavimą įmonėje	Organizuoti elektros įrenginių įrengimą	iki 1000 V iki 10 kV iki 35 kV

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo veiklai, privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginį arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo veiklai, organizuoja šiuos darbus, bet tiesiogiai jų neįrengia, atestuojami ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos įmonių vadovai (pavduotojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių įrengimo veiklai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų.

Temos:

Eil. Nr.	Temos
1.	Energetinės veiklos tikslai, valdymas, priežiūra, kontrolė
2.	Lietuvos Respublikos elektros sektoriaus įstatymai.
3.	Apkrovos prijungimo reikalavimai.
4.	Generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai.
5.	Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas bei statybos techniniai reglamentai.
6.	Elektros tinklų, oro linijų, oro kabelių linijų, kabelių linijų tiesimo darbų organizavimas.

7.	Transformatorių 10 kV įtampos stacionarių, betoninių, modulių, komplektinių, požeminių, stulpinių įrengimo darbų organizavimas.
8.	Transformatorių pastočių įrengimo darbų organizavimas.
9.	Skirstomųjų punktų iki 10 kV įrengimo darbų organizavimas.
10.	Skirstyklų iki 35 kV įtampos elektros įrenginių įrengimo darbų organizavimas.
11.	Statybos užbaigimo procedūros.
12.	Saugos darbe reikalavimai elektros įrenginiuose.
13.	Priešgaisrinės saugos reikalavimai.
14.	Suaugusio žmogaus gaivinimas.
15.	Pagalba susižeidus ir apdegus.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-16 nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000-07-20 nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Europos Komisijos reglamentas (ES) 2016/631 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai, patvirtintas 2016-04-14.
4. Europos Komisijos reglamentas (ES) 2016/1388 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi apkrovos prijungimo reikalavimai, patvirtintas 2016-08-17.
5. Parametrai, nustatyti pagal 2016 m. balandžio 14 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2016/631, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai, patvirtinti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2022-10-24 nutarimu Nr. O3E-1467.
6. Bendrieji techniniai reikalavimai, nustatyti pagal 2016 m. rugpjūčio 17 d. Europos komisijos reglamentą (ES) NR. 2016/1388 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi apkrovos prijungimo reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2019-03-27 nutarimu Nr. O3E-89.
7. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-02-03 įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-05-27 įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-15 įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013-03-05 įsakymu Nr. 1-52.
12. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-02-03 įsakymu Nr. 1-28.
13. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-01-02 įsakymu Nr. 1-1.
14. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-30 įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016-10-26 įsakymu Nr. 1-281.
17. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-10-29 įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-11-17 įsakymu Nr. D1-693.
19. Statybos techninis reglamentas STR 1.07.01:2017 "Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas", patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-12-12 įsakymu Nr. D1-878. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-11-07 įsakymu Nr. 1-220. Galiojanti suvestinė redakcija
21. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros objektų ir įrenginių įrengimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 3 iš 5

22. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005-02-18 įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.

23. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
	Veiklos sritis: Elektros objektų ir įrenginių įrengimas
Sertifikavimo įstaiga	Puslapis 4 iš 5

13 priedas

**INSPEKTA, UAB, SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA
ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA**

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kuri yra suderina su Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Veiklos sritis	Energetikos darbuotojų kategorija	Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės	Elektros įrenginių parametrai
Elektros objektų ir įrenginių įrengimas	Elektros įrenginius įrengiantys specialistai, darbininkai	Elektros įrenginius įrengiantys specialistai, darbininkai atestuojami pagal programas, kurios pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą suteikia atitinkamą apsaugos nuo elektros kategorijas. Jie gali įrengti, bandyti, derinti, paleisti elektros įrenginius	iki 1000 V iki 10 kV iki 35 kV

Kvalifikaciniai reikalavimai:

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai (specialistai):

- Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginį arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Darbininkų kategorijų darbuotojai:

- Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose. Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius įrengiantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai (specialistai), jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius įrengiantys darbininkų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetinius objektus, įrengiantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

Temos:

Eil. Nr.	Temos
1.	Elektros tinklų, oro linijų, oro kabelių linijų, kabelių linijų tiesimo darbų organizavimas.
2.	Iki 10 kV įtampos stacionarių, betoninių, modulinų, komplektinių, požeminių, stulpinių transformatorinių įrengimo darbai.
3.	Transformatorinių pastočių įrengimo darbai.
4.	Skirstomųjų punktų iki 10 kV įrengimo darbai.
5.	Skirstyklų iki 35 kV įtampos elektros įrenginių įrengimo darbai.
6.	Žaibosauga.
7.	Elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
8.	Saugos darbe reikalavimai elektros įrenginiuose.
9.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbai.
10.	Priešgaisrinės saugos reikalavimai.
11.	Suaugusio žmogaus gaivinimas.
12.	Pagalba susižeidus ir apdegus.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-02-03 įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-05-27 įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-15 įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013-03-05 įsakymu Nr. 1-52.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-02-03 įsakymu Nr. 1-28.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-01-02 įsakymu Nr. 1-1.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-30 įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016-10-26 įsakymu Nr. 1-281.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-10-29 įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-11-17 įsakymu Nr. D1-693.
13. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005-02-18 įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.